

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

31 травня 2022

№ 92

**Волонтерський рух серед юних натуралістів
(методичні поради щодо організації волонтерської діяльності серед
юних патріотів)**

Волонтерський рух – це добровільна діяльність волонтерів, яка спрямована на надання допомоги особам, котрі перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.

Поряд із дорослими українцями-патріотами, які з початком війни підтримують українську армію, не відстають і діти-волонтери.

Дитячий волонтерський рух ґрунтується на таких засадах як добровільність та добротність; гуманність та гідність. Мета волонтерського руху - прищеплення у дітей загальнолюдських цінностей: доброти, співчуття, поваги, толерантності, готовності прийти на допомогу; сприяння у вирішенні термінових проблемних ситуацій щодо психологічної та моральної допомоги хворим дітям та людям похилого віку; допомога ветеранам війни; вирішення екологічних проблем та допомога тваринам у скрутний час.

Важливий фактор – об'єднання роботи дітей спільно з їх батьками, родичами, братами, сестрами, вчителями, вихователями. Спільність має фактор реабілітаційний в умовах війни. Одна родина, сім'я, одне бажання працювати на мир, на злагоду, на перемогу спільно. Це мають бути створені певні об'єднання «Родинна школа волонтерів» або «Юні госпіталь'єри». Головне бажання педагогів, батьків, дітей, об'єднатись і працювати за своїм планом – бажань на спільну благодійну справу.

Виникає потреба сформувати у молоді активну життєву позицію, лідерські якості, підготувати її до демократичного управління суспільством.

Адже, слово «волонтер» з латинського перекладається як «доброволець», у сфері соціальної, гуманітарної, екологічної допомоги. Юннати – волонтери різних поколінь залучаються з метою захисту довкілля в контексті сталого розвитку держави, допомога друзям, воїнам, сусідам, допомога домашнім тваринам. Наразі працівники закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку спільно зі здобувачами освіти та їх батьками постійно плетуть захисні сітки для воєнної техніки ЗСУ та створюють волонтерські штаби, організовують зоохостели та фітохостели на базі своїх закладів, міні притулки для загублених тварин, розробляють нові екологічні

проекти щодо захисту нашої країни, приймають участь у посадці плодкових садів, захисних лісосмуг, уквітчують парки, сквери, висаджують квітники, уквітчуючи всі регіони України.

Завдання юннатів-волонтерів є оволодіння життєвими навичками щодо зміцнення власного фізичного, психічного, духовного здоров'я, формування в учнів і батьків екологічно-доцільної поведінки, відповідальності за власне життя, за життя і здоров'я оточуючих, оволодіння навичками безпечної поведінки в надзвичайних ситуаціях та надання допомоги нужденним.

Великий внесок у цю важливу справу волонтерської роботи має зробити творча молодь, яку необхідно завчасно готувати до творчої (волонтерської) справи з урахуванням обставин воєнного і повоєнного стану. Необхідно задіяти всі наявні і досі незадіяні можливості еколого-натуралістичних закладів позашкільної освіти України, які мають потужну матеріально-технічну базу: навчально-дослідні земельні ділянки, плодкові сади, плодово-ягідні розсадки, дитячі ботанічні сади, пасіки, кролеферми, учнівські ферми, теплиці, парники, що складають пристойний ресурс для виробництва сільськогосподарської продукції.

Треба зазначити, що контингент дітей, здатних до волонтерської діяльності в умовах воєнного та повоєнного стану потребує великої уваги і допомоги з боку педагогів та психологів. Все це має бути вивчене, проаналізоване, і на цій основі знайдені адекватні форми та методи практичної допомоги за умов забезпечення педагогами всебічного розвитку молоді.

Головна мета психологів, екологів, соціологів, педагогів, вихователів - визначити головні орієнтири та шляхи перебудови позашкільної діяльності в напрямі розвитку творчої особистості. Піклування про дітей і підлітків, які потерпають від наслідків війни та інших негативних факторів. На цій основі визначаються шляхи волонтерської діяльності в умовах позашкільної навчально-виховної роботи.

Прикладом може бути створення нових форм роботи з дітьми та їх батьками. А саме:

- Об'єднання «Родинна школа волонтерів»
- Гурток «Юних госпітальєрів»
- Клуб «Юннатів-волонтерів»

Кінцевий результат волонтерської роботи:

Виховання компетентної особистості готової брати на себе відповідальність і опікуватись тими хто потребує допомоги.	Володіти собою, розумітися з іншими, ділитися душевним теплом.
Алгоритм поведінки в надзвичайних ситуаціях, що загрожують безпеці громадянина і суспільства.	Захист, порятунок, допомога.
Виховання екологічно-свідомої особистості	Екологічно-доцільна поведінка. Покращення стану довкілля. Практичні дії.

Виховання толерантності до оточуючих. В чому полягає милосердя.	Допомога дітям-сиротам.
Зустріч з ветеранами, виступ перед ними.	Виготовлення плакатів, листівок,
Сміття в місті. Як можна покращити ситуацію.	Акції в школі, закладі, мікрорайоні. Практичні дії «За чисте довкілля».
Правила позитивного спілкування.	Зустріч з ветеранами, дітьми сиротами.
Значення води в природі та житті людини.	Акція «Економимо воду».
Проблеми навколишнього середовища.	Робота на пришкольній території, навчально-дослідних ділянках. Благоустрій.
Підготовка волонтерів для проведення акцій.	Практична робота: посадити, виростити сад, ліс, квітник.
Сімейна реабілітація.	Спілкування через народне мистецтво. Майстер-класи з декоративно-прикладного мистецтва.
Мистецтво спілкуватись.	Подарунок в сім'ю.
Створення нових об'єднань для сім'ї.	«Родинна школа волонтерів».
Підготовка до дня захисника вітчизни.	Виготовлення листівок, подарунків захисникам вітчизни.
Права дитини. Конвенція про права дитини.	Випуск газети, інформаційних повідомлень.
«Доброта врятує світ»	Допомога особам з вадами здоров'я, особам з інвалідністю.
Екологія рослинного світу	Акція «Замість ялинки – зимовий букет».
«Хвороби брудних рук вдома і в школі»	Підготовка волонтерів до акції «Чисті руки»
Екологічний проект «Подаруй життя планеті»	Закладка нових алей, альтанок, клумб.
Трудова акція «Турбота тобі, рідна моя Україно!».	Практична природоохоронна робота. Закладка шкілок, розсадників, благоустрій території.
Загальнонаціональний флешмоб «Сади для перемоги»	Посадка саду, підрізка дерев та кущів, благоустрій території.
Вирощування картоплі на опалому листі	Висадка картоплі
Теплі грядки Розума.	Виробництво овочів, грибів,

	вітамінної продукції, зелених конвеєрів.
«Шкільний сад» «Юннатівський сад» «Скарбниця здоров'я»	Вирощування фруктів, лікарської сировини.
Кролівництво в умовах закладу освіти «Бджільництво» «Перепільництво»	Виробництво м'ясної продукції. Готова продукція для споживання.

Залучення дітей до спільної національної справи додає особистої (особистісної) впевненості, формує патріотичні почуття, дозволяє відчувати себе справжнім українцем!

По можливості залучайте дітей до волонтерської допомоги, спрямованої на підсилення України і кожного українця.

Все для України, все для перемоги, все для найкращого майбутнього!

Директор НЕНЦ

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ